

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1732. usque ad annum 1734

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1785

VD18 90119339

§. 70. Carolus Cardinalis Borgia mortuus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67683](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67683)

Sæc. XVIII. quarta Februarii vita deficeret, & exegisset annos ætatis sexaginta

A. C. 1733

Menses undecim, ac totidem Extinctum luxit in Ecclesia S. Mariæ in Ara Cæli Purpuratorum Collegii exequiis, quanta potuit maxima lebritate infuturis. Corpus vero (ut ipse testamento caverat) Florentiam translatum in magnifico Sæc. S. Antonini clarissimæ ejus Familie gentilitio tumulatum est.

Edidit eruditissimus hic Cardinalis suis sumptibus, ac magnificis typis multisque imaginibus æri incisis elegantis opus, Benedicto XIII. impatatum, cui titulus: *Descriptio Sæc. S. Antonini ex Ordine FF. Prædicatorum Archiepiscopi Florentini.*

§. LXX.

Carolus Cardinalis Borgius mortuus.

Celeberrimi hujus Cardinalis obitum meminisse, sine mœrore quis poterit, quin vitæ suæ cum gloriose tantum præconio meminerit? *Ætatis* Viri non tam petitur a Regum & ragoniæ stirpe, a qua originem traxit, neque tam a Majorum solum gloria, quos inter Calixtum III. Alexandrum VI. Pontifices, & Franciscum

Caroli Fratrem ab Innocentio XII. in ^{Sæc. XVIII.}
 ultimo vitæ suæ discrimine Purpura A. C. 1733.
 decoratum, aliosque octo Cardinales,
 & plures toga sagoque clarissimos
 Viros numerat, sed potissimum a pro-
 priis animi dotibus, & velut ingenitis
 virtutibus omnis Caroli splendor ema-
 navit. Orbi datus est Gandiæ auspi-
 catissima die tertia Aprilis anni sex-
 centesimi sexagesimi tertii supra mil-
 lesimum. Pater fuit Carolus Gandiæ
 Dux, Mater Ponsia de Leon. Eluce-
 bant jam e cunis præclari pietatis
 igniculi, dotes ad summa natæ, felix
 memoria, singulare ingenii acumen,
 atque in perdiscendis literis mira faci-
 litas. Humaniores literas domi didi-
 cit, sacrationes vero in Collegio Com-
 plutensi a S. Ildephonsum, ubi etiam
 Doctoratus honores emeruit. Jam tum
 Ecclesiæ, Reique publicæ ingens co-
 lumen parabatur; Carolus enim am-
 plissimas, quas generis nobilitas, Prin-
 cipum favor & paternæ opes promise-
 rant, spes generose contempsit, &
 divinæ Gloriæ lucro captatus, sacræ
 militiæ nomen dedit. Ad Toletanæ
 igitur Ecclesiæ Canonicatum primo a
 Carolo II. Rege nominatus, Italiam
 peragrarè constituit, demum Romæ
 aliquamdiu moratus, a Clemente XI.
 Archiepiscopus Trapezuntinus renun-
 tiatus

Sæc. XVIII.

A. C. 1733.

tiatus est. Inde moribus integerrimus, in Hispaniam rediit, mox sibi Philippi V. ejusque fautorum civitatem & patrocinium sua pietate, & comitate tam feliciter conciliabat, ut mortuo Protocarrerensium Patriarcha, & supremus Eleemosynarius eligeretur: Ab eoque tempore ferme semper in Aula veris omnium Regias proles sacro fonte haurit, primasque partes in cunctis ecclesiasticis functionibus habuit, in quibus tamen omnibus negotiis invidiosamque famam, quod carperet, invenit. Exquirebatur ejus consilium in omnibus arduis Regni & Regni causis, & maxima ubique potentia gratia ac auctoritate, nunquam tam alacrior ad negotia accedere videbatur, quam dum in Indico Senatu pro Sacra Religionis incremento suffragium ferendi campus aperiebatur: immo nimis fidei ac justitiæ Zelo vel maxime enituit. Tanto itaque Viro, sicut in forensibus Aulæ negotiis apprimè usato, ita in exantlandis pro Christiana Republica laboribus indefesso Philippus Hispaniarum Rex Purpuram procurare adlaborabat. Hanc etiam a Rege mente XI. ad remuneranda Viri merita aliunde propensissimo mox obtinuit ipso Rege Neo - Purpurati Capiti

ipsa Regia Mantuæ Carpetanorum Urbe ^{Sæc. XVIII.}
 rubrum Biretum imponente. Paulo- ^{A. C. 1733.}
 post mortuo Clemente XI. unacum Car-
 dinale Belluga ad Sacra Comitia Ro-
 mam contendit, quo tamen nonnisi
 jamjam electo Innocentio XIII. adve-
 nerat, a quo etiam Purpureum pileum
 unacum titulo S. Pudentianæ obtinuit:
 Attamen parum abfuit, quin Cardina-
 lis ibi sepulcrum inveniret, ubi gloriæ
 suæ theatrum conscendisse videbatur;
 accidit enim, ut cum quidam Roma-
 nus magni nominis Dynasta in Cardi-
 nalis honorem pereleganti Musices Sym-
 phonia quamplurimos Principes ob-
 lectaret, fortuito casu orchestra deci-
 derat, sua mole absdubio Carolum op-
 pressura, nisi illum quidam ex adstan-
 tibus manu arreptum, exitio immu-
 nem servasset. Nempe servandus erat
 a casu, per quem tot alii adhuc sta-
 rent. Demum Carolus in Hispaniam
 reversus, Romam paulopost mortuo
 Papa redire coactus est; cum autem
 Genuæ repentino morbo obrueretur,
 omnium postremus comitia ingressus,
 nonnisi neo - electi Pontificis inaugu-
 rationi interfuit, qua absoluta Roma in
 Hispanias profectus, Madriti Ludovi-
 cum Regem juvenem cum morte lu-
 ctantem invenit, cui etiam die vigesi-
 ma octava Augusti Anno 1724. sacra

Sæc. XVIII.
A. C. 1733.

Ecclesiæ Sacramenta administrans
cadaver tumulo intulit, & solemnibus
exequiis interfuit: Hoc Principe
erepto Philippus V. Regni sceptrum
quod jamjam abdicaverat, relictum
compulsus, Carolo Cardinali imperatoris
ut Regis nomine a Carolo postea
spaniarum Rege fidelitatis homagium
fufciperet. Hunc ergo Cardinalis
verbis alloquebatur, *Serenissime Princeps!*
juret super hanc sacramentum
sancta Evangelia, se omnia in hoc ser-
mox prædicto contenta fideliter servaturum.
Ita Te Deus adjavet. Principe mox
spontente: *Promitto, ac juramentum*
præstante, ceteri omnes Regni Officia-
nes in verba Borgiæ idem homagium
gium exsolverunt, ipsius vero Borgiæ
juramentum Didacus D'Astorgas
chiepiscopus Toletanus excepit. Per
acta hac solemnitate Cardinalis Regem
Pacemaugustam usque comitatus
ubi Asturiæ Principem postea Per-
nandum VI. Hispaniæ Regem cum Be-
gia Lusitani Regis Filia solemniter
catione conjunxerat. Inde cum Regem
totaque Aula Madritum, ac demum
ad Regiam Villam S. Ildephonsi pro-
fectus, ibidem integerrimæ vitæ insti-
tutum servavit, usque ad diem octi-
yam Augusti, qua lethali morbo con-
reptus, non sine maximo omnium
luctu

luctu pie in Domino septuagenarius obiit.

Sæc. XVIII.
A. C. 1733.

§. LXXI.

*Antonii Banchierii Cardinalis
decessus.*

Eodem hoc anno Sacrum Purpuratorum Collegium luxit mortem Antonii Cardinalis Banchierii. Hic illustribus ac Patriciis Parentibus Nicolao & Catharina Rospiliosia Clementis XI. Nepte Pistoriæ in Etruria natus est. Prima pietatis & literarum rudimenta in paterna Domo & sub eorumdem Genitorum disciplina hausit. Duodennis Senas mittebatur, in Collegio Nobilium Ptolomæorum institutus, ubi exacto sexennio Romam delatus, in Collegio Romano studia sua impigro labore profecutus est, elucente jam tum ad summa quæque adolescentis indole. Ut vero sacratoribus quoque literis ingenium excoleret, optimos Caussidicos sibi Magistros selegit, quorum institutione assidua tam funditus jurisprudentiæ arcana introspexit, ut in Romano Archi-Gymnasio in utraque Juris facultate Doctorum honoribus insigniretur. Ab hisce meritis profluxere prima propitiæ fortunæ auspicia; præprimis ergo sedente Innocentio XII. Præsul Romanus, Proto-

nota-